

Zdrojový jazyk, cílový jazyk,

Ekvivalentnost – možnost převést veškerou informaci původního textu do jazyka cílového

Funkční ekvivalence – Catford, funkční přístup – jednotky ZJ a CJ nemusí mít stejný význam, ale fungují stejně v dané situaci

Denotační informace (věcná informace) a **konotační informace** (stylistika, expresivita)

Pragmatická složka – zkušenostní, vztah mezi jazykovým výrazem a účastníky komunikativního aktu

Kontextová teorie – jak zprostředkovat melanéskou kulturu britskému čtenáři?

Sapir Whorf – lingvistický determinismus – nepřeložitelnost

Transformacionalisté – Chomsky, strojový překlad

Složková analýza – lexikální sémantika, problém: nebere v potaz sociokulturní souvislosti

Překlad má vyvolat ekvivalentní reakci adresáta.

Dynamická ekvivalence – je nutno zjistit, jaká je reakce adresáta původního textu

Newmark – komunikativní překlad – na rozdíl od sémantického překladu je jednodušší, jasnější, má tendenci k undertranslation (zobecnění v obtížných pasážích apod.), sémantický překlad má tendenci k overtranslation – přidává informace,

Lipská škola – Neubert, Jaeger, Kade – pragmatická komunikace, vztah mezi jazykovými prostředky a mluvčími, překlad je komunikativní situací, kdy dochází ke změně příjemce na cílové straně, přičemž předpokládá zachování pragmatiky textu – pragmatická rekonstrukce

Kompresa – vypouštění takových prvků sdělení, které lze snadno doplnit z kontextu

Komentáře – jen v případě nejvyšší nutnosti

Společenská konvence

Holistický princip – celek je víc než jen pouhá suma částí

TYPY PŘEKLADU

Kritéria pro kvalitní překlad (Grygová)

- a) **Přirozený projev**
- b) **Totožný význam**
- c) **Zachování dynamiky textu**

Jakobson:

- vnitrojazykový překlad – vysvětlivka v textu, opakování již řečeného jinými slovy
- intersémiotický překlad – jeden znakový systém do jiného znakového systému – digitální hodinky, vzorce, chemické značky apod.
- mezijazykový překlad – source language – target language

Odborný překlad obsahuje všechny tři překlady.

Mezijazykový překlad:

Interlineární – extrémně doslovný, lze u velmi podobných jazyků

Doslovný překlad – lexikální jednotky převádí bez ohledu na kontext

Volný překlad – respektuje výchozí text, ale nebere v úvahu registr, styl, konotace apod. chybný

Komunikativní překlad – zdůrazňuje pragmatický aspekt, povinně při překládání konvenčních formulí – pozdravy, pořekadla, přísloví, Dobrý den – v AJ jen Good morning, good afternoon – není good day

Tři požadavky na překlad: přesnost, jasnost, přirozenost